

ཤེས་རབ་སྒྲིང་བོ།

སློན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ།
མེད་བྱེས་རིག་མཁོན་ཆེན་ཨོ་ཨོ་ཚུ་མ་སྐྱེག་ཁང་།

༡༡ །། རྟེན་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
སྟོན་པོ་བཀྲའ་སྟོན་ལོ།།

སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ།

སེར་བྱེས་རིག་མཁོན་ཆེན་པོ་བློ་ལྷན་ལྷན་པོ།

SJRB-0001

པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་ཁག་ཅིག་ཚོགས་བསྐྱོད་ཀྱི་ལྷན་པོ།
སེར་བྱེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་རྩལ་བཞོས།
སེར་བྱེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོས་འགྲེམ་སྤྲོད་བྱས།
༢༠༡༢་ལྷན་པོ་བློ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ།

སེར་བྱེས་རིག་མཁོན་པོ་བློ་ལྷན་པོ།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཕྱི་ག་འབྲེལ་བློ་ལྷན་པོ།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

པར་སྐྱུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

གསལ་བཤད།	ii
འཇང་བཀའ་འགྲུར་དུ་བཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་སྣོང་པོ།	༡
སྐར་ཐང་བཀའ་འགྲུར་དུ་བཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་སྣོང་པོ།	༥
ཙོ་ནི་བཀའ་འགྲུར་དུ་བཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་སྣོང་པོ།	༧
མི་དགེ་བཀའ་འགྲུར་དུ་བཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་སྣོང་པོ།	༡༩
ཞོལ་བཀའ་འགྲུར་དུ་བཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་སྣོང་པོ།	༡༧
པར་བྱང་སློབ་ཚོགས།	༣༡

གསལ་བཤད།

འཇང་བཀའ་འགྲུར་གྱི་པར་གཞི་ཤིང་དཔར་མ་ལག་སོན་མ་བུར་བས་ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་བུ་
ཚོགས་ལས་པ་བ་བཤུས་བྱས་ཏེ་བཀོད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་ཤིང་དཔར་དཔེ་རིང་གཞིར་བཟུང་
ནས་བཀོད་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་འདི་ནས་དཔེ་བསྟར་བྱེད་སྐབས་པར་གཞི་གཅིག་གཞི་རྩར་བཟུང་ནས་པར་གཞི་
གཞན་དག་ཏུ་མི་འདྲ་བ་གང་བུར་བ་རྣམས་ལ་བསྟར་མཚན་འགོད་བཞིན་ཡོད་མོད། འདིར་ཡིག་འབྲུ་
མི་འདྲ་བ་ལ་རེ་རེ་བཞིན་མཚན་མ་བཀོད་པར་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་རྣམས་སོ་སོར་བཀོད་ཡོད།

འཇང་བཀའ་འགྲུར་གྱི་ལོ་༡༤༣༡ལོར་གྲུབ་པ་དང་། ལྷན་ཐང་བཀའ་འགྲུར་གྱི་ལོ་༡༧༣༠ལོར་
གྲུབ། ཚོ་ནེ་བཀའ་འགྲུར་གྱི་ལོ་༡༧༣༡ལོར་གྲུབ། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར་གྱི་ལོ་༡༧༣༣ལོར་གྲུབ།
ཞོལ་བཀའ་འགྲུར་གྱི་ལོ་༡༧༤༣ལོར་གྲུབ་པ་ཡིན་འདུག་པས་པར་གཞི་གསར་རྙིང་གི་བུར་རིམ་
བཞིན་བསྒྲིགས་ཡོད་ཅིང་། ཞོལ་བཀའ་འགྲུར་གྱི་ཁྲུངས་ལྷན་ཐང་དང་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར་གཉིས་
ལ་གཏུགས་པ་དང་། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར་དང་ཚོ་ནེ་བཀའ་འགྲུར་གཉིས་ཀྱི་ཁྲུངས་འཇང་བཀའ་
འགྲུར་ལ་གཏུགས། འཇང་བཀའ་འགྲུར་དང་ལྷན་ཐང་བཀའ་འགྲུར་གཉིས་ཀྱི་ཁྲུངས་ཚལ་བ་བཀའ་
འགྲུར་ལ་གཏུགས་ཏེ་པར་གསར་བཞོན་བྱས་པ་ཡིན་འདུག་པས་ན་ལྷ་སྤྱི་རིམ་པར་འགྲུར་བ་གང་བུར་
ཡོད་པ་སོགས་ཤེས་དགོས་ལྗོད་མང་བར་སྣང་ངོ། །

སེར་གྲེས་རིག་མཚོན་ཚེན་མོའི་ཚོམ་སྤྱིག་ཁང་ནས།
གྱི་ལོ་༢༠༡༣ལྷོ་ལོ་ཚེས་༡༡ལ།

འངང་བཀའ་འགྲུང་དུ་བཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་སྣང་གོ

།། །ཀྱུ་གར་སྐད་དུ། ཟླ་ག་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་ར་མི་ལྷ་མི་དུ་མི་དུ་ཡ། བོད་སྐད་དུ།
བརྗོད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྣང་གོ། བློ་གཅིག་གོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྲུག་འཚལ་ལོ། །

འདི་སྐད་བདག་གིས་ཚོས་བ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལ་བོའི་ཁབ་བྱ་
ཚོད་ལྷང་བོའི་རི་ལ། དགོ་སློང་གི་དགོ་འདུན་ཚེན་ལོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་
འདུན་ཚེན་ལོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཟབ་མོ་སྣང་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་སོ། །ཡང་
དེའི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་ལོ་འདམགས་བ་སྤྲུན་རས་གཟིགས་
དཔའ་སྤྲུག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སློད་བ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་ལྷ་ཞིང་།
ལྷང་བོ་ལྷ་བོ་དེ་དག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སློང་བར་རྣམ་པར་ལྷ་ལོ། །

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་ཐུས། ཆེ་དང་ལྷན་བ་ལྷ་འདི་བྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་ལོ་འདམགས་བ་སྤྲུན་རས་གཟིགས་དཔའ་སྤྲུག་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་སློམ་སོ། །དིགས་ཀྱི་བྱའམ་དིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སློད་བ་སྤྲུན་པར་འདོད་བ་དེས་རི་ལྷར་བསྐྱབ་པར་བྱ། དེ་སྐད་ཅེས་
སློམ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་ལོ་འདམགས་བ་སྤྲུན་རས་

གཞིགས་དབང་ལྷག་གིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལ་རྩེ་ཉིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །

ལྷ་འདི་བྱ་འདིགས་ཀྱི་བྱ་ལམ་འདིགས་ཀྱི་བྱ་ལོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྒྲོན་པ་སྐྱད་པར་འདོད་པ་དེས་འདི་ལྷ་རྣམས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་
ལོ་སྒྲོན་པ་དེ་དག་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པར་རྣམས་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
བལྟ་ལོ། །གཟུགས་སྒྲོང་པའོ། །སྒྲོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སྒྲོང་པ་ཉིད་
གཞན་མ་ཡིན། སྒྲོང་པ་ཉིད་ལས་གྲང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམས་པར་ཤེས་པ་
རྣམས་སྒྲོང་པའོ། །

ལྷ་འདི་བྱ་དེ་ལྷ་བས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་པ་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་མེད་པ། མ་
སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། ཁི་མ་མེད་པ། ཁི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ། ཁི་བ་མེད་པ། གང་
བ་མེད་པའོ། །

ལྷ་འདི་བྱ་དེ་ལྷ་བས་ན་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད། ཚོར་བ་མེད། འདུ་ཤེས་
མེད། འདུ་བྱེད་རྣམས་མེད། རྣམས་པར་ཤེས་པ་མེད། མིག་མེད། རྣ་བ་མེད། ལྷ་མེད། ལྷེ་
མེད། ལྷས་མེད། ཡིད་མེད། གཟུགས་མེད། སྐྱ་མེད། ཁི་མེད། རོ་མེད། འཇགས་མེད།
ཚོས་མེད་དོ། །མིག་གི་ཁམས་མེད་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མེད། ཡིད་ཀྱི་རྣམས་པར་ཤེས་
པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ། །

མ་འཇགས་པ་མེད། མ་འཇགས་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ནས་ཀ་ཤི་མེད། ཀ་ཤི་ཟད་པའི་བར་དུ་
ཡང་མེད་དོ། །སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འཕོག་པ་དང་། ལམ་མེད། ཡེ་
ཤེས་མེད། རོབ་པ་མེད། མ་རོབ་པ་ཡང་མེད་དོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ཏེ། སེམས་ལ་སྐྱིབ་པ་མེད་པས་
སྐྱག་པ་མེད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་ལྷ་རྟ་ལས་འདས་པའི་མཐར་
ཕྱིན་ཏོ། །དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྲགས། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྲགས།
ལྷ་ན་མེད་པའི་སྲགས། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྲགས། སྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྲགས། མི་བརྟུན་པས་ན་བདེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྲགས་སྣམ་པ། ཉཅ་སྒྲ། ག་ཉེ་ག་ཉེ་སྒྲ་ར་ག་ཉེ། སྒྲ་ར་སི་
ག་ཉེ། བོ་རྟེ་སྒྲ་སྒྲ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་ལྟར་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཉིང་ངེ་འཇིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་སྐྱུག་ལ་ལེགས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིན་ནས། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་
བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
པ་ཟབ་མོ་ལ་སྐྱུད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
ངོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྐྱེད་ནས། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལ་རྩ་ཉིའི་
བྱ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་

དབང་ལྷན་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་དེ་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་
དང་། སྤྱི་ཟུང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཙམ་ལྷན་འདས་གྲིས་གསུངས་པ་
ལ་མངོན་པར་བསྟོན་དོ། །

བཙམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་གྲི་མ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་མདོ་རྫོགས་སྟོ། །།

རྒྱ་གར་གྲི་མཁན་པོ་བི་མ་ལ་མི་ཏུ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་དག་སྟོང་རིན་ཆེན་སྤེས་བསྐྱར་
ཅིང་། ལྷ་ཆེན་གྲི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པས་ལྷས་ཏེ་གཏན་པའོ། །

དཔལ་བསམ་ཡས་ལྷན་གྲིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་གི་དགོ་རྒྱས་བྲེ་མ་སྤིང་གི་
ཅིག་ངོས་ལ་བྲིས་པ་དང་ལྷ་དག་ལེགས་པར་བགྲིས་སོ། །¹

¹ འདིའི་པར་གཞི་ལག་སོན་མ་བུར་བས་ཨ་དར་འཕྲུག་གསལ་མེ་ལོང་དུ་ཆེགས་ནས་ཕབ་བཤུས་བྱས་པ་ཡིན།

སྐྱེས་ཐང་བཀའ་འགྲུང་དུ་བཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་སྣང་གོ

༡༡༡། །ཆུ་གར་སྐད་དུ། །ལྷ་ཆ་ལྟ་བུ་བྱེ། །མཚོ་ལྷ་རྩེ་ལྟ་བུ་ལ། །ཐོད་སྐད་
དུ། །འཕགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པའི་སྣང་གོ། །སངས་
རྒྱུས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་འཆོལ་ལོ། །

འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་ལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་
ལ། །བྱ་རྒྱུད་ལུང་པོའི་རི་ལ། །དག་སྣོད་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། །ཐབས་གཅིག་དུ་བཞུགས་ཏེ། །དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གཤངས་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྣོན་པས་པར་
ཞུགས་སོ། །ཡང་དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། །འཕགས་པ་
སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ཟབ་མོ་སྣོད་པར་རྣམ་
པར་བལྟ་སྟེ། །ལུང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་དག་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྣོད་པར་རྣམ་པར་བལྟ་ལོ། །

དེ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མ་ལུས། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་ཉིདེ་བུས། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་སྐྱེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ཟབ་མོ་ལ་
སྐད་པ་སྣོད་པར་འདོད་པ་དེས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྐྱེས་པ་དང་། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་

གིས་ཚེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུ་ལོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ལམ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ལོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཐུན་པ་ཟབ་མོ་སྐྱུད་པ་སྒྲོད་པར་འདོད་པ་དེས། ལུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་
སྒྲོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་སྒྲོང་
པའོ། །སྒྲོང་པ་ཉིད་གཟུགསོ། །གཟུགས་ལས་སྒྲོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོང་པ་
ཉིད་ལས་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་རྣམས་སྒྲོང་པའོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། ཁྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཁྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དང་།
གྲི་བ་མེད་པ་དང་། གང་བ་མེད་པའོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ། དེ་ལྟ་བུས་ན། སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད་དོ། །ཚོར་བ་མེད་དོ། །འདུ་
ཤེས་མེད་དོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་མེད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དོ། །མིག་མེད་དོ། །རྩ་
བ་མེད་དོ། །སྒྲ་མེད་དོ། །སྟེ་མེད་དོ། །ལྟས་མེད་དོ། །ཡིད་མེད་དོ། །གཟུགས་མེད་
དོ། །སྒྲུ་མེད་དོ། །ཁྲི་མེད་དོ། །རྩོ་མེད་དོ། །རེག་བྱ་མེད་དོ། །ཚོས་རྣམས་མེད་དོ། །མིག་
གི་ཁམས་མེད་ཅིང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་མེད་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་
མེད་ཅིང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །

མ་རིག་པ་མེད་ཅིང་མ་རིག་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ནས་རྒྱ་ཤི་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཤི་ཟད་པའི་
བར་དུ་མེད་དོ། །སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་རྣམས་

མེད་དོ། །ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཐོབ་པ་མེད་དོ། །མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་རྟེན་ནས་གནས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་མེད་པས་
འདྲིགས་པ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་ཅི་ལོག་ལས་འདས་ཏེ། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་མཐར་
སྤྱོད་ཏོ། །དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པའི་སྐྱགས་ཏེ། རིགས་པ་
ཆེན་པོའི་སྐྱགས་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་སྐྱགས་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་
སྐྱགས། སྐྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྐྱགས་ཏེ། མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ནི། གསང་སྐྱགས་བདེན་ཞིང་། རིགས་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉ་ད་ཡ་སྤྱ། །ག་ཉེ་ག་ཉེ། བ་ར་ག་ཉེ། བ་ར་སང་ག་ཉེ། བོ་རྩི་སྤྱ་སྤྱ། །ལྷ་
རིའི་བྱ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་
པ་ཟབ་མོ་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱིས། ཉིང་ངེ་འདྲིན་དེ་ལས་བཞེངས་ནས། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་སྐྱག་ལ་
རིགས་ཀྱི་བྱ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ལོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རྫོང་
ཀྱིས་རི་སྐྱད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ཟབ་མོ་ལ་སྐྱད་པར་
བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་ཞེས་ལེགས་སོ་བྱ་བ་སྤྱོད་

མོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས། ཚེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་
དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ལྷག་དང་།
ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་དེ་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། སྲི་ཟུར་
བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཉེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་
བསྟོན་དོ། །

འཕགས་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྱིང་པོ་རྫོགས་
སྟོ།^༡

^༡ ལྷ་ར་ཐང་བཀའ་འགྲུང་། ལྷ་ཚོགས་པོད་། ཀློ་པའི་ལྷེབ་གངས་༡༦༡འཁྲུབ་ཡིག་ཤེང་ཉན་བཞུགས།

ཅོན་བཀའ་འགྲུང་དུ་བཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་སྣོད་ལོ།

༄༄༄། །ཀྱེ་གར་རྒྱལ་དུ། ལྷ་ག་བ་ཏུ་བརྒྱ་ལྷ་ར་མི་ཏུ་ཉི་ད་ཡ། མོད་རྒྱལ་དུ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྣོད་ལོ། བམ་པོ་གཅིག་
ལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ། །

འདི་རྒྱལ་བདག་གིས་ཚོས་བ་དུས་གཅིག་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་
བྱ་ཚོད་ལུང་པོའི་རི་ལ། དགོ་སྣོད་གི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཟབ་མོ་
སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྣོམས་བར་བཞུགས་
སོ། །ཡང་དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་
གཟེགས་དབང་ལྷག་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྣོད་པ་ཉིང་ལ་རྣམ་བར་ལྟ་
ཞིང། ལུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོད་པ་རྣམ་བར་ལྟོལོ། །

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚུས། ཆེ་དང་ལྷན་བ་ལྷ་རིའི་བྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟེགས་དབང་ལྷག་ལ་འདི་རྒྱལ་
ཅེས་སྣོམས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྣོད་པ་སྐྱེད་བར་འདོད་པ་དེས་རི་ལྟར་བསྐབ་བར་བྱ། དེ་རྒྱལ་ཅེས་
སྣོམས་པ་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་

གཞིགས་དབང་ལྷག་གིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་ར་དུ་ཉི་ལེ་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ལམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ལོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྦྱོང་བ་སྦྱང་བར་འདོད་པ་དེས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བཟོ་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་ར་
རོ་ལྷ་རོ་དེ་དག་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
བཟོ་ལོ། །གཟུགས་སྦྱང་བའོ། །སྦྱང་བ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སྦྱང་བ་ཉིད་
གཞན་མ་ཡིན། སྦྱང་བ་ཉིད་ལས་གྲང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
རྣམས་སྦྱང་བའོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྷ་བས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བ་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་མེད་པ། མ་
སྦྱས་པ། མ་འགགས་པ། ཁྲི་མ་མེད་པ། ཁྲི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ། ཁྲི་བ་མེད་པ། གང་
བ་མེད་པའོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྷ་བས་ན་སྦྱང་བ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད། ཚོར་བ་མེད། འདུ་ཤེས་
མེད། འདུ་བྱེད་མེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད། མིག་མེད། རྣ་བ་མེད། ལྷ་མེད། ལྷེ་མེད།
ལྷས་མེད། ཡིད་མེད། གཟུགས་མེད། རྒྱ་མེད། ཁྲི་མེད། རོ་མེད། རེག་བྱ་མེད། ཚོས་
མེད་དོ། །མིག་གི་ཁམས་མེད་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མེད། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ། །

མ་རིག་པ་མེད། མ་རིག་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ནས་ཀ་ཤི་མེད། ཀ་ཤི་ཟད་པའི་བར་དུ་
ཡང་མེད་དོ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འཕོག་པ་དང་། ལམ་མེད། ཡེ་
ཤེས་མེད། རོབ་པ་མེད། མ་རོབ་པ་ཡང་མེད་དོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་བྱིས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ཏེ། སེམས་ལ་སྤྲིབ་པ་མེད་པས་སྐྱག་པ་
མེད་དེ། བྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་ལྷ་འཇོག་ལས་འདས་པའི་མཐར་བུ་
ཏོ། །དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྐྱགས། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱགས།
ལྷ་ན་མེད་པའི་སྐྱགས། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྐྱགས། སྐྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་
རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྐྱགས། མི་བརྗེན་པས་ན་བདེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྐྱགས་སྤྲིབ་པ། ཉུ་སྤྱ། ག་ཉེ་ག་ཉེ་སྤ་ར་ག་ཉེ། སྤ་ར་སི་
ག་ཉེ། བོ་རྟེ་སྤ་སྤ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་ལྟར་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཉིང་ངེ་འཇིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱག་ལ་ལེགས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ནས། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་
བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ཟབ་མོ་ལ་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
ངོ། །བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ནས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་ར་དུ་ཉིའི་
བྱ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་

དབང་ལྷན་དང། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་དེ་དང། ལྷ་དང། མི་དང། ལྷ་མ་ཡིན་
དང། སྲི་ཟར་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་གྲིས་གསུངས་པ་
ལ་མངོན་པར་བསྟོན་དོ། །

བཙུག་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་གྲི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པའི་སྤྱང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་མདོ་རྫོགས་སོ། །

རྒྱ་གར་གྲི་མཁན་པོ་བི་མ་ལ་མི་ཏུ་དང། འོ་རྩེ་བ་དག་སློང་རིན་ཆེན་སྤེས་བསྐྱར་
ཅིང། ལྷ་ཆེན་གྲི་འོ་རྩེ་བ་དག་སློང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པས་ལྷུས་ཏེ་གཏན་པའོ། །

དཔལ་བསམ་ཡས་ལྷན་གྲིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་གི་དགོ་རྒྱས་བྲེ་མ་གྲིང་གི་
ཅིག་ངོས་ལ་བྲིས་པ་དང་ལྷ་དག་ལེགས་པར་གྲིས་སོ། །།¹

¹ ཅོ་ཞེ་བཀའ་འཇུག། རྒྱུད་ཀྱི་ནོ་པའི་སྤེལ་གྲངས་༤༡རྒྱབ་ཡིག་ཕྱིང་༤པ་ན་བཞུགས།

སྡེ་དགོ་བཀའ་འགྲུར་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་སྣང་གོ།

༡༡༡། །ཀྱུ་གར་སྐད་དུ། ཟླ་ག་བ་ཏུ་བརྒྱ་སྐྱོ་སྐྱ་ར་མི་ཏུ་མི་ད་ཡ། བོད་སྐད་དུ།
བཙམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྣང་གོ། བམ་པོ་གཅིག་
གོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

འདི་སྐད་བདག་གིས་ཚོས་བ་དུས་གཅིག་ལ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལ་པོའི་ཁབ་ན་
བྱ་ཚོད་ཕྱང་པོའི་རི་ལ། དགོ་སྣོད་གི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཟབ་མོ་
སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ལ་སྣོམས་པར་ཞུགས་
སོ། །ཡང་དེའི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་
གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྣོད་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་
ཞིང་། བྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོད་པར་རྣམ་པར་ལྟོལ། །

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་སྣོམས་སོ། །དིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། དིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྣོད་པ་སྐྱུན་པར་འདོད་པ་དེས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ། དེ་སྐད་ཅེས་
སྣོམས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་

གཞིགས་དབང་ལྷག་གིས་ཚེ་དང་ལྷན་པ་ལ་རྩེ་ཉི་ལྷུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ལྷ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ལོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཐུན་པ་ཟབ་མོ་སྦྱོང་བ་སྦྱང་བར་འདོད་པ་དེས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བཟོ་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་
ལོ་སྦྱ་ལོ་དེ་དག་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
བཟོ་ལོ། །གཟུགས་སྦྱང་བའོ། །སྦྱང་བ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སྦྱང་བ་ཉིད་
གཞན་མ་ཡིན། སྦྱང་བ་ཉིད་ལས་གྲང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
རྣམས་སྦྱང་བའོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བ་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་མེད་པ། མ་
སྦྱས་པ། མ་འགགས་པ། ཁྲི་མ་མེད་པ། ཁྲི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ། ཁྲི་བ་མེད་པ། གང་
བ་མེད་པའོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྦྱང་བ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད། ཚོར་བ་མེད། འདུ་ཤེས་
མེད། འདུ་བྱེད་རྣམས་མེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད། མིག་མེད། རྩ་བ་མེད། ལྷ་མེད། ལྷ་
མེད། ལྷ་མེད། ཡིད་མེད། གཟུགས་མེད། སྦྱ་མེད། ཁྲི་མེད། རོ་མེད། རེག་བྱ་མེད།
ཚོས་མེད་དོ། །མིག་གི་ཁམས་མེད་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མེད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ། །

མ་རིག་པ་མེད། མ་རིག་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ནས་ཀ་ཤི་མེད། ཀ་ཤི་ཟད་པའི་བར་དུ་
ཡང་མེད་དོ། །སྦྱག་བསྐྱེད་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འཕོག་པ་དང་། ལམ་མེད། ཡེ་
ཤེས་མེད། རོབ་པ་མེད། མ་རོབ་པ་ཡང་མེད་དོ། །

ལྷ་འཇིག་རླུང་གི་ལྷ་བས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ཏེ། སེམས་ལ་སྐྱིབ་པ་མེད་པས་
སྐྱག་པ་མེད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་ལྷ་རྒྱ་ལས་འདས་པའི་མཐར་
ཕྱིན་ཏོ། །དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་ལོད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །

དེ་ལྷ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱགས། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱགས།
ལྷ་ལོད་པའི་སྐྱགས། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྐྱགས། སྐྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྐྱགས། མི་རྩལ་བས་ན་བདེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱགས་སྐྱས་པ། ཉུང་སྟེ། ག་ཏེ་ག་ཏེ་སྐར་པ་ཏེ། སྐར་པ་ཏེ།
མོ་རྟོ་སྐྱ་བུ། ལྷ་འཇིག་རླུང་གི་ལྷ་བས་ན་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་ལྷ་བས་ན་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཉིང་འཇིག་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་སྐྱུག་ལ་ལེགས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ནས། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་
བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རི་ལྷང་ཁྲོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ཟབ་མོ་ལ་སྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
ངོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྐྱེད་ནས། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལ་རྩ་ཉིད་
བྱ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་

དབང་ལྷན་དང། ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་དེ་དང། ལྷ་དང། མི་དང། ལྷ་མ་ཡིན་
དང། སྲི་ཟར་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
ལ་མངོན་པར་བསྟོན་དོ། །

བཙམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པའི་སྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་མདོ་རྫོགས་སོ། །།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་མ་ལ་མི་ཏུ་དང། འོ་རྩུ་བ་དགོ་སྟོང་རིན་ཆེན་སྡེས་བསྐྱར་
ཅིང། ལྷ་ཆེན་གྱི་འོ་རྩུ་བ་དགོ་སྟོང་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པས་ལྷས་ཏེ་གཏུན་ལ་
པབ་པ། །

དཔལ་བསམ་ཡས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་གི་དགོ་རྒྱས་བྱེ་མ་གྲིང་གི་
ཅིག་ངོས་ལ་བྲིས་པ་དང་ལྷ་དག་ལེགས་པར་བགྱིས་སོ། །¹

¹ ལྷ་དགོ་བཀའ་འཇུག་ཤེས་རབ་རྣམས་ཆོགས་པོད་། ཀུ་པའི་སྡེས་གངས་ཉེ་རྒྱུབ་ཡིག་ཐོང་ཡམ་ན་བཞུགས།

ལོམ་བཀའ་འགྲུང་དུ་བཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་སྣང་གོ།

༡༡༡། །ཀྱུ་གར་སྐྱད་དུ། །ལྷ་རྩ་རྩ་ག་བ་ཉེ་བརྒྱ་པ་ར་མི་ཏུ་མི་ད་ཡ། བོད་སྐྱད་
དུ། འཕགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྣང་གོ། བམ་པོ་
གཅིག་གོ། །སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

འདི་སྐྱད་བདག་གིས་ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་
ན་བྱ་རྒྱུད་ཕྱང་པོའི་རི་ལ། དག་སྣོད་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཟབ་ལོ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གཤངས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཇིག་ལ་སྣོམས་པར་ཞུགས་
སོ། །ཡང་དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐུན་རས་
གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་ལོ་སྣོད་པར་རྣམ་པར་བཟླ་
ཞིང་། ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྣོད་པར་རྣམ་པར་བཟླ་ལོ། །

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རྩ་ཉིད་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ལ་འདི་སྐྱད་
ཅེས་སྣོམས་སོ། །དིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། དིགས་ཀྱི་བྱ་ལོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཟབ་ལོའི་སྣོད་པ་སྐུད་པར་འདོད་པ་དེས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ། དེ་སྐྱད་ཅེས་
སྣོམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐུན་རས་

གཞིགས་དབང་ལྷག་གིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྐྱུས་སོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ལམ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ལེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཐུན་པ་ཟབ་མེའི་སྐྱོད་པ་སྐྱད་པར་འདོད་པ་དེས་འདི་ལྷར་རྣམ་པར་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ།
ལྷར་སོ་ལྷ་སོ་དེ་དག་གྲང་རོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་རྗེས་སུ་བཟླ་ལོ། །གཟུགས་
སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་
པ་ཉིད་ལས་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ལེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ལེས་
པ་རྣམས་སྟོང་པའོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ། དེ་ལྷ་བས་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་མེད་པ།
མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། ཁི་མ་མེད་པ། ཁི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ། ཁི་བ་མེད་པ།
གང་བ་མེད་པའོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ། དེ་ལྷ་བས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད། ཚོར་བ་མེད། འདུ་ལེས་
མེད། འདུ་བྱེད་རྣམས་མེད། རྣམ་པར་ལེས་པ་མེད། མིག་མེད། རྣ་བ་མེད། ལྷ་མེད། ལྷེ་
མེད། ལྷས་མེད། ཡིད་མེད། གཟུགས་མེད། སྐྱ་མེད། ཁི་མེད། རོ་མེད། རེག་བྱ་མེད།
ཚོས་མེད་དོ། །མིག་གི་ཁམས་མེད་ཅིང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ལེས་པའི་ཁམས་མེད་པ་
ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མེད་ཅིང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ལེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་
དོ། །

མ་རིག་པ་མེད་ཅིང་། མ་རིག་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ནས་གཤི་མེད་ཅིང་། གཤི་ཟད་
པའི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འཕོག་པ་དང་།

ལམ་མེད། ཡེ་ཤེས་མེད། རོབ་པ་མེད། མ་རོབ་པ་ཡང་མེད་དོ། །

ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྷ་བས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་རོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཏེ་སེམས་ལ་སྐྱིབ་པ་མེད་པས་
འཇིགས་པ་མེད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་སྲ་རན་ལས་འདས་པའི་
མཐར་ཕྱིན་ཏོ། །དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །

དེ་ལྷ་བས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྲགས། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྲགས།
སྐྱ་ན་མེད་པའི་སྲགས། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྲགས། སྲུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་
རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྲགས། མི་རྩུན་པས་ན། བདེན་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྲགས་སྐྱས་པ། ཉཅ་ཟ། ག་ཏེ་ག་ཏེ། བ་ར་ག་ཏེ། བ་ར་སི་
ག་ཏེ། བོ་རྟེ་སྐྱ་སྒྲ། ལྷ་རིའི་བྱ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་དེ་ལྷར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་བཙུག་ཡུན་འདས་ཏིང་འཇིག་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་སྐྱུག་ལ་ལེགས་
སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིན་ནས་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་དེ་བཞིན་ལོ། །དེ་
དེ་བཞིན་ཏེ། རི་ལྷར་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ཟབ་མོ་ལ་སྐྱུན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
དོ། །བཙུག་ཡུན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྐྱུལ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་

དང་། བྱང་རྩལ་སེམས་དབང་འབགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་རྣམས་དང་། ཐམས་
ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་དེ་དག་ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། སྲི་ཟར་བཅས་པའི་
འཛིག་རྟེན་ཡི་རང་སྟེ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །

བཙམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་མདོ་རྫོགས་སོ། །

ཀྱུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བི་མ་ལ་མི་ཏུ་དང་། ལོ་རྒྱ་བ་དག་སློང་རིན་ཆེན་སྟེ་སྤྱིང་བ་སྤྱིང་
ཅིང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་དག་སློང་དང་། ཉམ་མཁའ་ལ་སོགས་པས་ལྷུས་ཏེ་གཏན་ལ་
ཕབ་པའོ། །།^༡

^༡ ལྷ་ས་ཞོལ་བཀའ་འགྲུར། ཤེས་རྒྱུན་སྣ་ཚོགས། བོད་ཀྱི་པའི་ལྷུས་གྲངས་ ༡༥ མཐུན་ཡིག་ཟེང་ལན་བཞུགས།

